

Yasal Mevzuat : Arjantin ve Ruanda ile Yapılan ÇVÖ Anlaşmalarının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanunlar

Resmi Gazete Tarih & Sayı : Arjantin ve Ruanda ile Yapılan ÇVÖ Anlaşmalarının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanunlar 31 Aralık 2020 tarihli Resmî Gazetede yayımlandı.

KONU ÖZET

Türkiye Cumhuriyeti ile Arjantin Cumhuriyeti ve Ruanda Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmalarının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanunlar 31 Aralık 2020 tarihli Resmî Gazetede yayımlandı.

vergiler;

31.12.2019 tarihli Resmî Gazetede;

7207 sayılı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun” ve 7208 sayılı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arjantin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun” yayımlanmıştır.

Anlaşmaların onaylanmasının uygun bulunmasına dair Kanunlar yayımlanmakla birlikte, Anlaşmalar henüz yürürlüğe girmemiştir.

Aşağıda Arjantin ile yapılan anlaşma ile ilgili özet bilgilere ve açıklamalara yer verilmiştir.

1) Anlaşma ile kapsanan kişiler

Anlaşma, Akit devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olan kişilere uygulanacaktır.

2) Anlaşma ile Kapsanan vergiler

Anlaşma gelir üzerinden alınan vergileri kapsamaktadır. Buna göre anlaşmanın uygulanacağı

- Türkiye’de; gelir ve kurumlar vergisinden,
- Arjantin’de; gelir vergisi ve varsayımsal asgari gelir vergisinden oluşmaktadır.

3) Tanımlar

Anlaşmanın 3. maddesinde tanımlara yer verilmiştir. Maddede yer alan hükümlere göre, Anlaşmada geçen;

- Kişi terimi, bir gerçek kişiyi, bir şirketi ve kişilerin oluşturduğu diğer herhangi bir kuruluşu,
- Şirket terimi, herhangi bir kurum veya vergileme yönünden kurum olarak işlem gören herhangi bir kuruluşu,
- Yetkili makam terimi; Türkiye’de, Hazine ve Maliye Bakanını veya onun yetkili temsilcisini, ifade etmektedir.

4) Mukim

Anlaşmanın 4. maddesinde “mukim” terimi tanımlanmıştır. Maddeye göre, “bir Akit devlet mukimi” terimi, bu Devlet, herhangi bir politik alt bölümü veya mahalli idaresi de dahil olmak üzere, o

Devletin mevzuatı gereğince ev, ikametgâh, kanuni merkez, yönetim yeri, kuruluş yeri veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle burada vergiye tabi herhangi bir kişi anlamına gelmektedir.

Maddede bir gerçek kişinin her iki Devletin de mukimi olduğunda, bu kişinin durumunun ne şekilde belirleneceği ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

5) Anlaşmaya göre işyeri

Anlaşmanın 5. maddesinde işyeri, bir teşebbüsün işinin tamamen veya kısmen yürütüldüğü işe ilişkin sabit bir yer olarak tanımlandıktan sonra, altı ayı aşan bir süre devam etmesi koşuluyla, bir inşaat şantiyesini, yapım, kurma veya montaj projesini veya bunlara ilişkin herhangi bir gözetim faaliyetini kapsadığı belirtilmiştir.

6) Gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelirler

Anlaşmaya göre, gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelirler (gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımından, kiralanmasından veya diğer herhangi bir şekilde kullanımından elde edilen gelirler), gayrimenkul varlığın bulunduğu ülkede vergilendirilecektir.

Gayrimenkul varlık terimi, varlığın bulunduğu devletin mevzuatına göre tanımlanacaktır.

7) Ticari Kazançlar

Anlaşmanın 7. maddesine göre, bir teşebbüse ait kazanç, bu teşebbüs diğer Akit Devlette bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunmadıkça, yalnızca (işletmenin mukimi olduğu) bu Devlette vergilendirilecektir.

Eğer işletme işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa, teşebbüsün kazancı sadece işyerine atfedilebilen gelirler sınırlı olarak, işyerinin bulunduğu Devlette vergilendirilecektir.

8) Deniz, hava ve kara taşımacılığı gelirleri

Anlaşmanın 8. maddesine göre, bir Akit Devlet teşebbüsünün uluslararası trafikte gemi veya uçak

işletmeciliğinden elde ettiği kazançlar, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

9) Temettüleri

Anlaşmanın 10. maddesine göre, Devletlerden birinde mukim bir şirket tarafından, diğer Devletin mukimine ödenen temettüleri, kural olarak temettü gelirini elde edenin mukim olduğu ülkede vergilendirilecektir.

Anlaşmaya göre temettü gelirleri, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu yani temettülerin doğduğu Devlette de vergilendirilebilecektir. Ancak temettünün gerçek lehdarı diğer Akit Devletin mukimi ise bu şekilde alınacak vergi, aşağıdaki oranları aşamayacaktır:

- Gerçek lehdar, temettü ödeme günün içeren 365 günlük bir süre boyunca temettüyü ödeyen şirketin sermayesinin doğrudan doğruya en az %25'ini elinde tutan bir şirketsen, gayrisafi temettü tutarının % 10'u,
- Diğer tüm durumlarda gayrisafi temettü tutarının %15'i.

10) Faiz Gelirleri

Anlaşmanın 11. maddesine göre, bir akit Devlette doğan ve diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen faiz, kural olarak bu diğer Devlette vergilendirilecektir. Dolayısıyla ilke olarak faiz gelirlerini vergilendirme hakkı lehdarın mukim olduğu Akit Devlete aittir.

Anlaşmaya göre, faiz, elde edildiği Akit Devlette de vergilendirilebilir. Ancak, faizin gerçek lehdarı diğer Akit Devletin bir mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi, faizin gayrisafi tutarının % 12'sini aşmayacaktır.

11) Gayrimaddi hak bedelleri

Bir Akit Devlette doğan ve diğer Akit Devletin mukimine ödenen gayrimaddi hak bedelleri, bu diğer Devlette vergilendirilecektir.

Buna göre gayrimaddi hak bedellerinin vergileme hakkı ilke olarak ödeme yapılan kişinin mukim

olduğu Devlete tanınmaktadır.

Öte yandan Anlaşma, gayrimaddi hak bedellerinin elde edildiği Devlete de sınırlı bir vergileme hakkı vermektedir. Anlaşmaya göre bu şekilde alınacak vergi,

- Haberin kullanımı veya kullanım hakkı karşılığında ödenen gayrimaddi hak bedelinin gayrisafi tutarının %3'ünü,
- Edebi, müzikal veya diğer sanatsal veya bilimsel çalışmanın her türlü telif hakkının kullanımı veya kullanım hakkı karşılığında ödenen gayrimaddi hak bedelinin gayrisafi tutarının %5'ini,
- Tüm diğer durumlarda gayrimaddi hak bedelinin gayrisafi tutarının %10'unu geçemeyecektir.

12) Sermaye değer artış kazançları

Anlaşmanın 13. maddesine göre, bir Akit Devlet mukimi tarafından, diğer Akit Devlette yer alan gayrimenkul varlıkların elden çıkarılmalarından doğan kazançlar, ilke olarak bu diğer Devlette vergilendirilecektir.

Maddeye göre;

- Bir Akit Devlet mukiminin, hisse veya benzer menfaatlerin, ortaklık tröste ilişkin menfaatler gibi, elden çıkarılmasından elde ettiği kazançlar, eğer elden çıkarma öncesinde 365 gün içinde herhangi bir zamanda, bu hisse veya benzer menfaatlerin değerinin %50'sinden fazlasının, doğrudan veya dolaylı olarak, diğer Devlette bulunan taşınmaz varlıktan kaynaklanması halinde, bu diğer Devlette vergilendirilebilecek,
- Yukarıda belirtilen hükmün uygulanmadığı durumda, bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlet mukimi olan bir şirketin sermayesini temsil eden hisselerin elden çıkarmasından sağladığı kazançlar bu diğer Devlette vergilendirilebilecek, ancak şekilde alınacak vergi;
- Eğer elden çıkarma öncesindeki 365 gün içinde herhangi bir zamanda elden çıkaran, sermayenin doğrudan en az %25'ini elinde tutuyorsa, kazancın

%10'unu,

- Tüm diğer durumlarda kazancın %5'ini aşamayacaktır.

13) Serbest meslek faaliyet gelirleri

Anlaşma'nın 14. maddesine göre, bir Akit devletin mukimi olan bir gerçek kişinin, serbest meslek faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, yalnızca mukimi olunan Devlette vergilendirilecektir.

Buna karşılık, hizmet veya faaliyetler diğer Devlette ifa edilirse;

- Bu kişi, diğer devlette hizmet veya faaliyetlerini sabit bir yere sahipse, veya
- Bu kişi, diğer Devlette, hizmet veya faaliyetleri icra etmek amacıyla, 12 aylık herhangi bir kesintisiz dönemde, bir veya birkaç seferde toplam 183 gün veya daha uzun bir süre kalırsa, bu gelir diğer Akit Devlette vergilendirilebilecektir.

14) Ücretler

Anlaşmanın 15. maddesine göre; yöneticilere yapılan ödemeler (madde 16), emekli maaşları (madde 18), kamu hizmetleri nedeniyle elde edilen gelirler (madde 19) ile öğretmen ve öğrencilere yapılan ödemelerin (madde 20) vergilemesine ilişkin madde hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit devlet mukiminin bir hizmet nedeniyle elde ettiği ücret, maaş ve benzeri gelirler, bu hizmet diğer Akit devlette ifa edilmedikçe, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Hizmet diğer Devlette ifa edilirse, gelir bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

Ancak, yukarıdaki kurala bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukiminin diğer Devlette ifa ettiği hizmet nedeniyle elde ettiği gelir, eğer;

- Gelir sahibi, diğer Devlette ilgili takvim yılı içinde başlayan veya sona eren herhangi bir 12 aylık dönemde bir veya birkaç seferde toplam 183 günü aşmayan bir süre kalırsa, ve
- Ödeme, diğer devletin mukimi olmayan bir işveren tarafından veya bu bir işveren adına yapılırsa, ve

· Ödeme, işverenin diğer Devlette sahip olduğu bir iş yerinden veya sabit yerden yapılmazsa sadece gelir sahibinin mukimi olduğu Devlette vergilendirilecektir.

15) Çifte vergilendirmenin önlenmesi

Anlaşma'nın çifte vergilendirmenin önlenmesine ilişkin maddesinde yer verilen düzenlemeye göre, çifte vergileme mahsup yöntemiyle önlenecektir.

16) Karşılıklı anlaşma usulü

Anlaşmanın 24. maddesinde karşılıklı anlaşma usulü düzenlenmiştir.

Maddeye göre, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin işlemlerinin, kendisi için Anlaşma hükümlerine uygun düşmeyen bir vergilemeye neden olduğu kanaatine varan kişiler, olayı mukimi olunan devletin yetkili makamına arz edebileceklerdir. Başvuru, Anlaşmaya aykırı bir vergilemeye neden olan eylemin ilk bildiriminden itibaren en fazla 3 yıl içinde yapılacaktır.

Yetkili makam, itirazı haklı bulmakla beraber kendisi tatminkâr bir çözüme ulaşamadığı takdirde, Anlaşmaya uygun olmayan vergilemeyi önlemek amacıyla, diğer Devletin yetkili makamıyla karşılıklı anlaşmayla çözmeye çalışacaktır.

17) Bilgi değişimi

Anlaşma'nın bilgi değişimine ilişkin 25. maddesine göre; her iki devletin yetkili makamları, Anlaşma hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili bilgileri, anlaşmayla kapsanan kişilerle ve vergilerle sınırlı olmaksızın değişecekler ve aldıkları bilgileri gizli tutacaklardır.

Anlaşmanın 25. maddesinde özetle;

· Bir Akit Devletçe talep etmesi durumunda, diğer Akit Devletin, kendi vergi amaçları yönünden bu bilgilere ihtiyacı olmasa da talep edilen bilgiyi sağlamak için kendi bilgi toplama yöntemlerini kullanacağı; 25. maddenin 3. fıkrasında yer alan sınırlamaların, taraflara sadece ulusal menfaati olmadığı gerekçesiyle bilgi sağlamayı reddetme hakkı verecek şekilde yorumlanamayacağı,

· Bilgi değişimini sınırlandıran 25. maddenin 3. fıkrasının taraflara, bilginin bir banka, diğer finansal kurum, temsilci veya bir acente ya da yediemin gibi hareket eden bir kişide bulunması veya bir kişinin sermaye payları ile ilgili olması nedeniyle bu bilgiyi sağlamayı reddetme hakkı verecek şekilde yorumlanamayacağı, öngörülmüştür.

18) Anlaşmanın yürürlük tarihi

Anlaşmanın 28. maddesine göre;

· Taraflar kendi iç mevzuatında öngörülen işlemlerin tamamlandığını diğerine bildirecek,

· Anlaşma, bu bildirimlerden sonuncusunun alındığı tarihte yürürlüğe girecek,

· Hükümleri, stopaj yoluyla alınan vergiler yönünden, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihi izleyen Ocak ayının birinci günü veya daha sonra ödenen veya mahsup edilen miktarlar için ve diğer vergiler yönünden, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihi izleyen Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan vergilendirme yılları için uygulanacaktır.

- Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğu ilişkin Kanun yasalaşmış olmakla birlikte, anlaşma yürürlükte değildir. Anlaşma, her iki ülkedeki yasal prosedürlerin tamamlanmasından sonra, öngörülen şekilde yürürlüğe girecektir.

Av. Özge BİTİŞ